

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; jótékonyaságok; pesti szegény gyermekórház; nemzeti színház; Pestmegye (tisztelheteli főszolgabíró és eskütt kinevezetése, három perben a hatalomkar nem adatik meg, magányügyek, 'sa't.) Fehérmegye (sz. kir. városok országgyűlési ügye; vizsgálat 's ügyészi kereset M. L. ellen megszüntetve, helytartótanács intézképe az adóbehajtás ügyében, határozat a postabér fölemeltetése miatt, botrányos vita, eperfa-tenyésztés ügye, hűtőszekélyek körlevelek, a m. k. tudom. egyetemről magyar oklevelek kívántatnak 's t. ef. Hevesmegyei 4 rendőr-szabiró-választás nagy lélekvarlással; szeszélyes javaslat a kortes megszüntetés iránt tisztválasztásoknál; egyéb egri hírek 'sa't.); Fides hazánkia Parisban; Ghika Sándor Brassóban; hírlapi kivonat; 'sa't.) Szervia (szomorú hír a fejdelem-iktatásról; a moszka czár Belgrádban nyomozást tétet; 'sa't.) Amerika (venezuelai, új-granadai és texási hírek; 'sa't.) Spanyolország (a nemzeti jóságok igen jól kelnek, és haszonra fordítatnak; 'sa't.) Anglia (a parlament jövő február elején nyitattik; 'sa't.) Franciaország törvénykezési statisztikai adatok; 'sa't.) Pendsab (Honigberger a voltkirályné meggyilkoltatásáról; 'sa't.) Egyiptus (nagy marhadögvész; 'sa't.) Külföldi elegyhir. Értésítő. —

Magyarország és Erdély.

A' nm. m. kir. udv. kamra, Schiller Józsefnek a' temesvári b. érték's bankváltó fiók-pénztárhoz ellenőrré lett kegyelm. kinevezetése által megürrült budai b. é. 's bankváltópénztári másod-tisztségre több évi ügyes szolgálata tekintetéből Hermann Antalt eddiglen a' kir. kam. fizető-hivatalnál tisztet, a' szigeti kir. szószá- lító hivatalnál megürrült mázsási tisztségre Szabó János szopori kamrai ispánt, továbbá a' megürrült ungvári kir. kamrai erdőmesteri hivatalra, Denk Károly ot- tani főerdősztr alkalmazá.

(*Jótékonyaságok.*) Néhai Csupor Mihály vál. driveszti püspök 's kaloc- esai nprépost alapítványáról, melyet a' szegényebb sorsu tanulók fölsegéllési- re 50 ezer váltó forintban örökösített, említést tevén már most azokról szólunk mellyeket végrendeleténél fogva különféle köz- és vallásos intézetekre hagyó- mányozott; millyenek: a) temerini egyháznak, hol a' boldogult több éven ke- resztül kitünő buzgósággal lelkipásztorkodott, 600, 's ugyanazon egyházban évi sz. misére 200; b) Temerin városának 1000 pp. forintot olly föltétellel, hogy annak eszt. kamatja ollyatén szegény házi szükölködők közt osztassék föl, kiket nyilvános koldulástól szemérmök visszatart; c) a' győrszemerei egyház- nak 1000 for. 'sitt sz. misékre 600 for.; d) Győr-Szemere lakosinak 600 for. olly föltétellel; hogy annak évi kamatjából a' szegényebb sorsu tanulók köny- veinek beszerzésére 6 for., iskolafűtésre 6 for., 's a' tanító évdijának nagyobbbi- tására 24 for. fordítassék; e) a' sz. tamási, zentai, újvidéki templomoknak, hol a' boldogult részint mint s e g e d p a p, r e s z i n t m i n t v a l ó s á g o s l e l- kipásztor fáradozott az ur szőlőjében, egyenkint 50 for.; f) a' süketnómák in- tézetének 1000 fr.; g) a' kalocsai kórháznak 1000 's az újvidékieknek 100 for.; h) a' győri karmelitáknak 200, az ottani apácáknak 200, a' budai irgalmas a- pácáknak 400, 's a' pápai irgalmas szerzeteseknek 200 fr.; i) a' keresztyén vallást Amerikában terjesztő Leopold-intézetnek 500 for., k) kalocsán a' no- vendék-papháznak 1000 for.; az ur szőlőjében kiaggott érdemteljes egyháziak számára pedig 400 for.; végre l) három altáriára 900, misékre 150 for., mind ezüst pénzben; 's így összesen, ide nem értve a' fönérintett 50,000 forintb. álló alapítványt, 10 ezer pgo forintot áldozott végrendeleténél fogva a' haza 's egy- káz oltáira. E' fölött még megemlítendő, hogy élteben Temerin mezővárosában nemzeti iskolát alapított, 's a' rokkantak házában, egy kiszolgált lovas katoná- nak ágyat 500 forintért. A' boldogultnak önmagát ártatlan kéjelmektől kelle meg- fosztania, hogy ennyit áldozhasson, de annál nagyobb az áldás is, melly jó tetteit követi. E. T.

(*Pesti szegénygyermek-kórház*) T. Vigyázó Antal táblabíró ur, követ- kező egyesületi sorsjátéki jegyeket vásárolván meg, azokat a' netalán esendő nye- reménnyel együtt a' nevezett intézetnek visszaajándékozta: 327. 11,364. 11, 370. 11,371. 11,373. 11,374. 11,375. 11,377. 11,378. 11,3781. — Trávnik János ur pedig „Egyesüljünk” című és minden pesti műárusnál 30 p. krajczárért kaphatandó új körmagyarának 40 példánytöli jövedelmét a' nevezett intézet javára szenteli. Özvegy Grassalkovich herczegnő a' gyermekórházi sors- játéki vállalatot egy hatodik főnyertessel ajándékozta meg, t. i. ezüst levestál- és kanállal. A' nagylelkű herczegnő ezen becses ajándokát kísérő levelében kije- lenti, hogy ezen jótékony intézet fölsegeléséhez járulhatni mindig örömeire szol- gáland. T. cz. Takácsy Eliza assz. arany karpereczet. — Takácsy Ilona kisassz. ezüst varróeszközt. Sissány Eufémia kisassz. arany karpereczet. Sissány Eliza kisassz. ezüst kötökösarat, kötötütartóval. Sissány Szilárka kisassz. ezüst var- rószereket. Nagy Sándor Anna, Kalocsán: zöldre köszörült üveget ezüst fődéllel. Grünhut Karol. assz. ezüst kötökösarat és kötötütartót. Veszlerle-Turcsányi A- mália assz. ezüst theaszüröt. Forinyák-Turcsányi Karol. assz. virágedényt fayen- ceből. Cahen Anna assz. ezüsthajfűrtkefét. Wankó Eliza assz. czukorkosárákat finom porcellánból. Bártfay Jozéfa assz. ezüst kötökösarat. J. G. G. ezüst evő- szert, tokban. Boskovitz Regina assz. ezüst czukorfogót. Kaergling Henriette kisassz. szép olajestvényt aranyzott rámbában. (Folyt. köv.)

(*Nemzeti színház*) Szombaton, nov. 19kén bérszünettel először Lend- vayné javára **MATILDA** drama 5 felvonásban. Irták *Pyg* és *Sue*. Fran- czia kéziratból fordította: *Iringy József, Parisban, hol e' folyó 1842. évi sept. 24én adatott először.*

Pestmegyei közgyűlés. Pesten nov. 15én vette kezdetét az évnegyedes közgyűlés. Azon nap többnyire magány-ügyek vétettek tárgyalás alá, ámbár a' nagyszámmal összegyűlt közönség országos érdekieket látszék várni. 1) A' kisgyűlési jegyzőkönyvből kiemelendő, hogy egy áldozópapot Pest város kisértetvén a' budai esperességhez, onnan Esztergomba szállítottatás végett, ez ál- tal a' város a' megyei hatóságba avatkozott, ámbár azt az illető városi kapitány az iránti megkeresésre tevő is; a' megye tehát megkérte a' hprimást, hogy jö- vendőre a' lelkészeket, mint polgárilag megyéhez tartozókat, a' megyei ható- ságban hagyatni méltóztassék. A' nm. htanács a' mult táborozás ügyében latin intézképeket küldvén, ez iránti aggodalom jövőre megszüntetni felírásban kéretett. 2) A' nagygyűlés első tárgyaul olvatott nádor ő fens. levele, mellyben ámbár kijelenti, hogy a' tisztelheteli tisztviselők halmozását nem szereti, mégis Modro-

vics Jánost tisztelheteli főszabiróvá hosszas szolgálati tekintetéből; más levelé- ben pedig Halász Oszkárt rendszerinti eskütté méltóztatott kinevezni, kik is a- zonnal föleskettettek. Első alisp. ur előadván, hogy főleg a' középpont tetemes munkával van terhelve, még egy középponti szabiró kérelése határozottat el. 3) Egy még 1839ben kezdett szóbeli perben, mellybe az alperes nem személye- sen, mint az 1836: 20. cikk rendeli, hanem csak jobbágy által 's így törvény- telenül idéztetett, a' megye a' kért hatalomkart megtagadván, a' nmgu udv. kan- czellaria leir, hogy a' perek vizsgálata közgyűlés elé nem tartozván, a' kért ha- talomkar rendeltessék el; mire kifejtetvén, hogy a' gyűlés itéletek rostalásába soha bocsátkozni nem kíván ugyan, de a' formáságokat szemmel kell tartania, nehogy bár a' perben nem állott ellen is adassék erőhatalom, jelen esetben a' kérelem azért nem teljesítetett, mivel az idézés elleni kifogásra a' bíró itéletet nem is hozott. 4) Hasonlóan T. J. törteli közbirtokos elleni adóssági perben a' du- náninni ker. tábla által hozott itélet végrehajtásakor az elmarasztaltnak neje azon okból állván ellen, mivel a' foglalás alá veendő jószág időközben a' nőnek törvényszerűleg adatott át, ellene pedig, mint a' ki perben nem állott, foglalást nem tehetni; 's a' kérdéses jószágra nézve mégis hatalomkar kéretett, 's ez ügy- ben már a' nm. udv. kancellariátus több rendbeli leirat érkezett, a' hatalomkar azonban jelenleg sem adatott meg, mivel a' jószág birtokosnéja a' perben nem állott, a' jószágra pedig az adósság betáblázva vagy bármikép lekötve nem volt, de különben is hatalomkar megadatása előtt még ellenállási per kezdendő. Eszme- társulatnál fogva indítványba jött 's elis határozottat, hogy az országgyűlési tár- gyakkal foglalkodó választmány dolgozzon ki tervet olly törvény alkotására, mi- szerint se az adósnak javai önkénynek kitéve, se a' hitelezők biztosítatlanul ne legyenek 's jövőre a' minden ok nélkül ellenállók bűnhődjenek; mert a' hiteltör- vények mindaddig csak írott malaszt maradnak, mig büntetetlenül akarki elensze- gülhet 's így a' végrehajtást több ére halasztatja. 5) Egy narmanik perben ismét brachium kéretett és szinte nem adatott meg, hanem a' javak, mellyek az adósság lerovására kijelöltetvék, zár alá vétettek 's zárgondnok nevezetett. 6) Egyik főjegyző jelenté, hogy néhai Brudern József báró országos czélok- ra hagyott tömegének gondnoka t. Benyovszky Péter tb. ur végszámadását mint- egy 200 oklevéllel beadta 's így azt a' juniusi közgyűlésből 2ik alispán elnök- lete alatt klrendelt választmány f. hó 16kán veendi vizsgálat alá. 6) Nyitrame- gyé azon sérelmét jelentvén, hogy bizonyos család ügyében katonai hatalomkar mellett még biztosság is rendeltetett, ezt a' jövő országgyűlésen pártoltatni kér- te. 7) A' nm. htanács jelenté: hogy bizonyos Legama tudósítása szerint a' ma- gyar boroknak Amerikában igen kecsgetetőtér nyilik, miről a' magyar gazd. e- gyesület bővebben tudósítandó. 8) Hirdettetett Gebhardt Xav. Ferencz kettős kir. pecsét alatt nyert 's már Esztergomvgyében kihirdetett nemesi oklevele; úgy szinte Szilády Károly kecskeméti könyvnyomtatónak Veszprémmegyéitől nyert 's már Bihartól el is fogadott nemességi bizonyítványa, melly szerint ő a' sz. gáli k. vadászok valóságos utódjának bizonyítatik, a' sz. gáli kir. vadászok pedig nem- csak helybeli, hanem országos nemesek lévén, itt is a' köz nemesek sorába vé- tetett. 9) Népközi ajánlatás végett bemutatott olly című könyv: „Ceres szó- zata a' magyar földmivelőkhez a' rájuk viradó jóllét hajnalán” 's jövedelmének 1/10 része népnevelésre ajánlatott: a' könyv, minthogy a' megye még a' munkát nem ismeri, eziránt kívántató meggyőződhetőség azt elfogadhatónak nem vélte. 10) Végre a' nm. htanács arról értesíté a' megyét, hogy ő fels. a' pesti müegyesü- let szabályit jóvá hagyni méltóztatott, mi is ovás mellett tudomásul vétetett.

Fejérmegyei gyűlés. (Vége.) 13) Szabadka városának ismé- retes körlevelére adott választmányi javaslat felolvastatván, P. M. az alsó tábla tagjai közt létező szavazási különbséget, mellyből elkeseredések, utóbb majd szakadások származtak, ellenséges elemnek mondván, ezt mint a' tábla tekinte- tét sülyesztő 's a' városok elrendezését a' kir. előadások közzé első helyre so- roztatni kívánta, de b. B. L. az alsó táblának kezdeményi jogát (initiatíváját) ez által veszélyeztetni látván, — a' választmány javaslata szerint elhatározottat: hogy ámbátor Fejérendei nem egyezhetnek meg abban, miszerint a' városok köve- tei a' megyeiekkel egyenlő szavazattal birjanak az országgyűlésen, mindazáltal ohajtják, hogy mig a' jövő országgyűlésen a' városok elrendezése soron kívül ki- szemelve megállapittatik, a' követválasztásba 's az országos utasítások adásába minden polgár, városi állandó lakásu birtokos 's kebelbeli honoratior folyjon be 's jövő országgyűlés kezdetével az e' tárgyban hozandó törvény idejeig, a' városi követek az alsó tábla által ideiglen meghatározandó arány szerint szavazzanak 14) a' kebelbeli tárgyak közt előfordulván egy főszolgabíró ellen beadott panasz megvizsgálására küldött választmányának jelentése, a' feleknek irományaikba fog- lalt tényekből nem kevés botrányal hallotta a' közönség egy részről, miszerint a' főbíró f. é. aratás előtt gazdasága megtekintése végett a' dülő-uton menő pa- kaszlót azon ürügy alatt, hogy ez által vetésében kárt okozott, megtámadván, nocsijából kirántotta és szidalmak közt meghurcolta, melly czélgéres kihágás- ért, egyszersmind bizonyos kiskoronak ügyében állítólag felhozott hivatalos csempeskedéseért, a' vádló őt hivatalától elmozdittatni, 's példásan megfenyit- tetni kérte; de viszont nem csekélyebb botrányal hallotta más részről, hogy a'

sulokhoz küldött jegyzékben pedig minden rá fogott gyanút 's kegyetlenségéről terjesztett híreket magáról elhárítani törekszik. Belgrádban nagyon tartottak attól, hogy Oroszország a szerb forradalmat nem helyeslende 's Mihály hg visszaiktatását követelni fogja, sőt voltak, kik azt hitték, miszerint ha a porta e' kívánatát nem teljesítendi, nyílt háborút üzenend Törökországnak. Az oláhországi esemény immár eloszlal minden félelmet, miután világos, hogy Gyika hoszpodár csak az orosz óriás kedvéért mozdították el férhíasan 's népet boldogítólag viselt hivatalától. Az orosz kabinet ugyanis Gyika elmozdítását, ki mindig szálla volt szemében a' moszka kormányhoz nem szitása miatt, tette föltételeül a' szerviai lázadás helybenhagyására nézve 's a' porta ugy hívé, hogy már csakugyan kell valamilyen tennie az oroszlan kibékítéseért. Sőt a' fejlemények, névszerint Butenieff rögtöni megjelenése Konstantinápolyban, ki a' kelet viszonyait legjobban ismeri, továbba a' czár gyors sietése fővárosába, mind olly tünemény, mik igen valószínűvé teszik, hogy Szerviát is főleg orosz armány dönté meg. Az oroszoknak ugyanis tüske volt szemében azon kis alkotvány, mit a' szerb népnek Milos adott 's Mihály fentartani, az orosz befolyást pedig mindinkább gyöngíteni törekvők. És így Törökország remélt önálló ereje itt is kijátszatott 's ha a' többi nagy hatalom közbe nem járul, ugy a' porta egészen orosz folyamon lézengend 's így az ingadozó kormányt fogja e' a' gyermek szultán férfi karral vezethetni? Török ország után legközelebb érdeklí a' vész Ausztriát, hol Nadeshdin utazójok szinte sok orosz (?) talált, kik 4 százados elszakadásuk után is megtarták nemzetiességüket. Hogy az orosz ausztriai birodalomból is tegyen foglalásokat, azt még senki sem állítja; de azt felednünk nem szabad, hogy Szerviának elfoglaltatása már nagy készítő lépés a' nemzetülő hódításhoz. — Ujabb hírek szerint Emin efendi nov. 1jén d. u. 4 órakor érkezett csak Belgrádba 's az iktatás csakugyan 7dikén ment végbe, miről bővebb tudósítások azonban még nem érkezének. — Vucicsot a' győztes párt nagyon magasztalja, sőt hazánkban is vannak szerbek, kik őt nagy hősnék tisztelik; a' megbukott párt ellenben folyvást szörnnyüket ír Vucics kegyetlenkedéseiről.

Spanyolország.

(Vélemény Spanyolország állapotjáról. Elegy.) Armand Marrast Spanyol országban utazik jelenleg, 's Bilbaobul ezeket írja a' spanyol kormány 's ország jelen állapotjáról: „Espanero komolyan törekvők már az írott törvényeket az önkény kezeiből kiragadni, 's az ország minden résziben illőn végrehajtani, 's több helyen olly szerencsés volt a' törvények végrehajtóinak választásában, hogy csakugyan kevesen panaszkodhatnak e' tekintetben a' kormány ellen. Így például Biscaya olly jelesül kormányoztatik, hogy bármely tartomány is örvendhetne, ha olly jeles törvénykezelőkkel birna. Meg kell azonban vallani, hogy Espanero választása nem mindenütt sikerült 's számos helyen a' törvényszerűségnek nyoma sincs, hanem legkorlátlanabb önkény 's megvesztegetési rendszer uralkodik, mit leginkább az általános pénzhiánynak kell tulajdonítani, minek következtében a' tisztviselők ugy szólnán kénytelenek magokat megvesztegettetni, ha éhen nem akarnak elveszni. — Don Francisco infans igen szeretne Madridba visszatérni, de Espanero makacsságán teljességgel nem bír kifogni. — Zurbano zsarolásai Cataloniában épen nem szűnnek, sőt inkább napról nap-

ra növekednek, 's az egész tartományban zúgolódnak már ellene. — Arguelles a' gyámi hivatalt most is folytatja a' királyné körül. —

Anglia.

(Elegy.) London oct. 30dikán: „Cambridge Augusta kir.hgnő és Mecklenburg-Strelitz német hg közt szerelmi viszony támadt, melly utóbb olly reménydús alakban kezd mutatkozni, hogy a' királyné a' szerelmes pár összekeléséhez családfele megegyezteté adván, a' dolog tökéletesen kiegyenlített. — A' belminister még karácson előtt szeretné a' parlamentet megnyitni, mivel a' nép insége olly magosra emelkedék, hogy következményei iránt nem bírja magát megnyugtani. Peel ellenben igen fél a' parlamentnyitástól, mert az országos jövedelem ismét csökkent, mi az alsóházak nem igen fog tetszeni, a' ministerelnöknek pedig nem legkellemesb izü gyümölcsöket termend. — Egy tartományi börtönben nem régg egy fiatal ember a' lég's bánásmód rosszasága miatt meghalt, mi igen nagy szájra szolgáltatott alkalmat. — A' gyárkerületekben visszatértek ugyan munkájokhoz a' napszamosak, de az elégtelenség szikrája most is hamu alatt lappang még, 's egyetlen szellőske ismét magos lángokra lobbanthatja ezt, mi helyt a' közelítő téllal a' szükség is ujonnan fenyegetőbb alakban lépend föl.

Franciaország.

(Részletek a' moszka czár vallási türelmetlenségéről. Elegy.) Paris, nov. 1jén: „A' Jour. des Débats egyik legujabb számában részleteket közöl M i k l ó s czár vallási zsarolásáról, miket XIVdik Lajos protestantizmus elleni merényeivel hasonlít össze. Így például a' nagy francia király a' protestans papok számát csökkenté, a' czár is; a' király parancsolá, hogy a' külön vallási felekezetű papok, egymást hivatalosi munkálkodásikban helyettesítés által ne pótolják 's ne segítsék, más vallásu cselédek ne tartsanak, 's a' mesterek más vallásu inast ne fogadjanak be, a' czár ugyanezt parancsolá; a' király számüzetéssel 's jószágvesztéssel bünteté azt, ki protestans vallásra tért, a' czár attól, ki kath. vallásra tér, jószágát elveszi, gyermekeivel együtt, 's örökre kolostorba záratja őt, térítőtjét pedig főségárulási bűnben marasztaltatja el, mig a' katolikusokat, kik görög vallásra térnek, jutalmakkal telézi. De a' czár még többre megy, időül időre ugyanis a' katolikusokat hivatalosan összeiratja's görög vallásuaknak nyilatkoztatja, 's jaj annak, ki azontul a' görög böjt napjaiban olajos babot enni vonakodni merészlene! Szokás továbbá, hogy a' moszka pap kedve szerint katonasággal hajtatja templomba a' katolikusokat a' meggyöntatja 's erőszakosan görögökké szabja. Továbbá minden kathol. predikátiót előbb görög pap censurál meg, mielőtt elmondatnék. 'S ez most történik meg, a' 19dik század közepén, midőn mindenütt a' türelmesség szelid szelleme kezd uralkodni! — Híre járt, hogy Lajos Fülöp mindjárt kamranyítás után Nemours hg javára le akar mondani a' francia koronáról. E' hír alaptalan, mert Lajos Fülöp a' francia koronáról nem rendelkezhetik, 's hogy ez jelenleg a' parisi, annak halála után pedig a' chartresi grótot illeti. — Joinville hg hihetőleg házasságra fog kelni a' braziliai császár egyik nővérével.“ —

Mai számunkkal adjuk a' REGÉLŐ PESTI DIVATLAP 1843ra szóló előfizetési hirdetményét.

É R T E S I T Ő.

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt Novemberben:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Zimonyba 's Orsovára indul november hó 12, 18, 22 's 26kán.
Pestre Zimonybul 's Orsovára érkezik november hó 17, 21 's 27én.

Gyapju-eladás.

818. szám. A' kir. örök-alapítványi tettes nagy-kövéressi urodalom részéről f. évi december hónap 18án délutáni három órakor Temesváron az urodalmi Józsefvárosi magtárban tartandó közönséges árverés útján az izgári juhászatbeli idei nyírési nemesített gyapju 2478³/₄font tavaszi, és 316 f. báránygyapju mennyiségből álló elfogván adatni, azon árveréshez a' veni kívánók hivatalosak. Kelt Nagy-kövéressen october 23án 1842.

A' kir. örök-alap. tettes Nagy-kövéressi urodalmi tisztartói hivatal által. Major János tisztartó. 1-3

F. 1842ik évi novemb. 15ik napján, a' Borz utcában Boronkayféle házban, különféle házbutorok birói árverés útján a' többet igérőnek el fognak adatni. Pest 1843. nov. 10én. Latta Szánthó József m. k. kiküldött végrehajtó. 1-3

Hirdetés.

A' nmgu m. kir. udv. Kamara rendeletéből közhírré tétetik, hogy f. e. nov. 26án az ó-budai kir. kamrai urodalmi írószobában követk. k. hasznosvételek nyilvános árverés mellett a' következő 3 évre ismét hasznosbérbe adnak; jelesen

a) az országos és heti vásárok jövedelme O-Buda koronai városban 1843-ki febr. 11ől kezdve.

- b) a' kis-inghi pusztán O-Buda mellett lévő csapszék mart. 1jétől kezdve; továbbá
- c) a' dunai halászat O-Budától kezdve Monostorig.
- d) a' dunai halászat a' visegrádi koronai uradalom vidékén,
- e) a' békásmegyéri határban a' szőlők feletti kőbánya.
- f) mind a' két kőbánya a' budakeszi határban.
- g) a' maria-eicheli vendégfogadó a' budakeszi erdőtelken.
- h) a' bogdányi fogadó és mészárszék ³/₁₆ h. hozzátartozó réttel.
- i) a' visegrádi fogadó, mészárszékkel.
- k) a' kospallaghi fogadó mészárszékkel, 's hozzátartozó ⁵/₈ hold szántófölddel.
- l) a' kisorozsi fogadó.
- m) a' visegrádi malom hozzátartozó 3 hold szántófölddel.
- n) a' visegrádi határban a' lepenczpataki malom.
- o) a' visegrádi kereskedőbolt 's lakház. Végre
- p) az ó budai határban fekvő ugynevezett ökörút ⁵/₁₆ holdjával 1843ki majus 11ől kezdve.

Bérleni szándékozók a' fenn kített napon 's helyre, délelőtt a' rendszerinti órákon, a' szokott bánatpénzzel 's biztosítékkal 's egyéb szabályszerint

megkivántatóságokkal ellátva jelenjenek meg. A' hasznosbéri föltételek az emlitett hivatalszobában előre is megtekinthetők. Későbbi ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. 1-3

Árverési hirdetvény.

Minekutána az 1841dik évi szeptember 26kán a' budapesti kir. épületeknél 18²/₄₃ ében előforduló fazekas munkákat érdeklő árcsökkenés a' nmgu magy. kir. Kincstárnak 1842-dik évi 3674dik számához képest jóvá nem hagyatott; ennélfogva ugyanazon kegyes rendelés következtében, a' kir. építési főigazgatóság által közhírré adatik; hogy 1842ik évi november 21kén az itt lévő kir. kamarai épület 2dik emeletében a' számvevői tisztség biztossági szobájában, reggeli 9 órakor az emlitett fazekas munkáknak helyreállítás ismét árcsökkenés útján a' legkevesebbet kérőnek által fog engedtetni.

Ezen árveréshez tehát mindazon mesterek, kik az emlitett munkákat felvállalni szándékoznak, és a' 90 pft. bánatpénzt letenni képesek, azon észrevétellel meghívattak: hogy az emlitett bánatpénz, melly az árcsökkenés bevégeztével meghatározandó és kezesség fejében leteendő sommába beszámíttatni fog; melly kezességi összeg azonban a' szerződésnek felsőbb helyi jóváhagyása után, akár kamatos status-papírosok, akár házakra vagy ház helyekre 's egyéb birtokon törvényes idomban szerkezett bizonyítványok által kieserélthetetik. A' közelebbi föltételek az árcsökkenés napján közönséggé fognak tétetni, mellyek azonban addig is valamint az előlegesen meghatározott munkabér is a' rendes hivatalos órák alatt Budán a' kir. építési főigazgatóság hivatalánál megtekinthe-

tők. — Egyszersmind arra figyelmeztetnek az illető műmesterek: hogy azon esetben, ha az árcsökkenés által megállapított munkabér az épen emlitett és előlegesen meghatározottnál alább szállna, későbbi ajánlatok el nem fogadtatnak. A' kir. magyarországi építési főigazgatóság által Budán 1842dik ében october 31én. 1-3

Magyar Diszötözetek iránti jelentés.

2) Alulirt azon ismeretes bizodalomért, mellyet iránta a' nagyérdemű magyar közönség több év óta nyilvánítani kegyeskedett, hálás köszönetet tévén, jelenti alázatosan, hogy jelenleg nagymennyiségű Atila-dolmányok téli 's nyári zekék, magyar nadrágok, téli Burkonyok posztóbul vannak készen a' legutolsó izlés szerint. Felvállal egyszersmind mindenféle megrendelést 's legfőbb törekvésének tartja a' t. cz. közönségnek benne, helyezett bizodalomtól vábbra is megnyerni. — Boltja vagyon uri utca 614 szám t. Jankovich Miklós ur házában a' posta mellett. Tóth Gáspár magyar szabómester. 3)

Hirdetvény.

Ns. Torontál vármegye elagott tisztviselői nyugintézetének t. cz. részvényesei, az intézet állapotját, számadások vizsgálatát, és némely esedezvényeket tárgyalandó tanácskozás végett f. 1842dik évi dec. 5ke délutánjára N. Beeskerek mezővárosba általam az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívattak. Kelt Beodrán oct. 28án 1842. beodrai Karátsanyi László nyugintézet elnök. 1-3

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; jótékonyaságok; pesti szegény gyermekórház, nemzeti színház; Pestmegye (tisztelbeli főszolgabíró és eskütt kinevezetése, három perben a hatalomkar nem adatik meg, magányügyek, 'sa't.) Fehérmegye (sz. kir. városok országgyűlési ügye; vizsgálat 's ügyészi kereset M. L. ellen megszüntetve, helytartótanács intézvény az adóbehajtás ügyében, határozat a postabér fölemeltetése miatt, botrányos vita, eperfa-tenyésztés ügye, hűbéri körlevelek, a m. k. tudom. egyetemről magyar oklevelek kivántatnak 'st. cf. Hevesmegyei 4 rendőr-szabiró-választás nagy lélekvárlással; szeszélyes javaslat a kortes megszüntetés iránt tisztválasztásoknál; egyéb egri hírek 'sa't.); Fides hazánkia Parisban; Ghika Sándor Brassóban; hírlapi kivonat; 'sa't.) Szervia (szomorú hír a fejdelem-iktatásról; a moszka csár Belgrádban nyomozást tétet; 'sa't.) Amerika (venezuelai, új-granadai és texási hírek; 'sa't.) Spanyolország (a' nemzeti jószágok igen jól kelnek, és haszonra fordítottak; 'sa't.) Anglia (a' parlament jövő február elején nyitattik; 'sa't.) Franciaország (törvénykezési statisztikai adatok; 'sa't.) Pendsab (Honigberger a' voltkirályné meggyilkoltatásáról; 'sa't.) Egyiptus (nagy marhadögvész; 'sa't.) Külföldi elegyhir. Értesítő. —

Magyarország és Erdély.

A' nm. m. kir. udv. kamra, Schiller Józsefnek a' temesvári b. érték's bankváltó fiók-pénztárhoz ellenőrré lett kegyelm. kinevezetése által megürült budai b. é. 's bankváltópénztári másod-tisztségre több évi ügyes szolgálata tekintetéből Hermann Antal eddiglen a' kir. kam. fizető-hivatalnál tisztet, a' szigeti kir. szószállító hivatalnál megüresült mázsási tisztégre Szabó János szopori kamrai ispánt, továbbá a' megürült ungvári kir. kamrai erdőmesteri hivatalra, Denk Károly ottani főerdőszet alkalmazá.

(*Jótékonyaságok.*) Néhai Csupor Mihály vál. driveszti püspök 's kalocsai nprépost alapítványáról, melyet a' szegényebb sorsu tanulók fölsegéllésére 50 ezer váltó forintban örökösített, említést tevén már most azokról szólunk mellyeket végrendeleténél fogva különféle köz- és vallásos intézetekre hagyományozott; millyenek: a) temerini egyháznak, hol a' boldogult több éven keresztül kitünő buzgósággal lelkipásztorkodott, 600, 's ugyanazon egyházban évi sz. misére 200; b) Temerin városának 1000 pp. forintot olly föltétellel, hogy annak eszt. kamatja ollyatén szegény házi szükölködők közt osztassék föl, kiket nyilvános koldulástól szemérmök visszatart; c) a' győrszemerei egyháznak 1000 for. 'sitt sz. misékre 600 for.; d) Győr-Szemerre lakosinak 600 for. olly föltétellel; hogy annak évi kamatjából a' szegényebb sorsu tanulók könyveinek beszerzésére 6 for., iskolafűtésre 6 for., 's a' tanító évdijának nagyobbitására 24 for. fordittassék; e) a' sz. tamási, zentai, ujvidéki templomoknak, hol a' boldogult részint mint s e g é d p a p, r é s z i n t m i n t v a l ó s á g o s lelkipásztor fáradozott az ur szőlőjében, egyenkint 50 for.; f) a' süketnémák intézetének 1000 fr.; g) a' kalocsai kórháznak 1000 's az ujvidékieknek 100 for.; h) a' győri karmelitáknak 200, az ottani apácáknak 200, a' budai irgalmas apácáknak 400, 's a' pápai irgalmas szerzeteseknek 200 fr.; i) a' keresztyén vallást Amerikában terjesztő Leopold-intézetnek 500 for.; k) Kalocsán a' növendék-papháznak 1000 for.; az ur szőlőjében kiaggott érdemteljes egyháziak számára pedig 400 for.; végre l) három altariára 900, misékre 150 for., mind ezüst pénzben; 's így összesen, ide nem értve a' főnérintett 50,000 forintb. álló alapítványt, 10 ezer pgő forintot áldozott végrendeleténél fogva a' haza 's egyház oltáirára. E' fölött még megemlítendő, hogy éltében Temerin mezővárosában nemzeti iskolát alapított, 's a' rokkantak házában, egy kiszolgált lovas katonának ágyat 500 forintért. A' boldogultnak önmagát ártatlan kéjelmeztől kelle megfosztania, hogy ennyit áldozhasson, de annál nagyobb az áldás is, melly jó tetteit követi. E. T.

(*Pesti szegénygyermek-kórház*) T. Vigyázó Antal táblabíró ur, következő egyesületi sorsjátéki jegyeket vásárolván meg, azokat a' netalán esendő nyeménnyel együtt a' nevezett intézetnek visszaajándékozta: 327. 11,364. 11, 370. 11,371. 11,373. 11,374. 11,375. 11,377. 11,378. 11,3781. — Trávník János ur pedig „Egyesüljünk!“ című és minden pesti műárusnál 30 p. krajczárért kaphatandó új körmagyarának 40 példánytőli jövedelmét a' nevezett intézet javára szenteli. Özvegy Grassalkovich herczegnő a' gyermekórházi sorsjátéki vállalatot egy hatodik főnyertessel ajándékozta meg, t. i. ezüst levestál és kanállal. A' nagylelkű herczegnő ezen becses ajándokát kísérő levelében kijelenti, hogy ezen jótékony intézet fölsegéléséhez járulhatni mindig örömeire szolgál. T. cz. Takácsy Eliza assz. arany karpereczet. — Takácsy Ilona kisassz. ezüst varróeszközt. Sissány Eufémia kisassz. arany karpereczet. Sissány Eliza kisassz. ezüst kötökösarat, kötőtűtartóval. Sissány Szilárka kisassz. ezüst varrószereket. Nagy Sándor Anna, Kalocsán: zöldre köszörült üveget ezüst fődéllel. Grünhut Karol. assz. ezüst kötökösarat és kötőtűtartót. Veszler-Turcsányi Amália assz. ezüst theaszürőt. Forinyák-Turcsányi Karol. assz. virágedényt fanyecéből. Cahen Anna assz. ezüsthajfűrtkefét. Wankó Eliza assz. czukorkosárkát finom porczellánból. Bártfay Jozéfa assz. ezüst kötökösarot. J. G. G. ezüst evőszert, tokban. Boskovitz Regina assz. ezüst czukorfogót. Kaergling Henriette kisassz. szép olajestvényt aranyzott rámban. (Folyt. köv.)

(*Nemzeti színház*) Szombaton, nov. 19kén bérszünettel először Lendvayné javára **MATILDA** drama 5 felvonásban. Irták *Pgatés Sue*. Francia kéziratból fordította: *Iryni József, Parisban, hol e' folyó 1842. évi sept. 24én adatott először.*

Pestmegyei közgyűlés. Pesten nov. 15én vette kezdetét az évnegyedes közgyűlés. Azon nap többnyire magány-ügyek vétettek tárgyalás alá, ámbár a' nagyszámmal összegyűlt közönség országos érdekeket látszék várni. 1) A' kisgyűlési jegyzőkönyvből kiemelendő, hogy egy áldozópapot Pest város kisértetvén a' budai esperességhez, onnan Esztergomba szállítottatott végett, ez által a' város a' megyei hatóságba avatkozott, ámbár azt az illető városi kapitány az iránti megkeresésre tevé is; a' megye tehát megkérte a' hprimást, hogy jövendőre a' lelkészeket, mint polgárilag megyéhez tartozókat, a' megyei hatóságban hagyatni méltóztassék. A' nm. htanács a' mult táborozás ügyében latin intézvényt küldvén, ez iránti aggodalom jövöre megszüntetni felírásban kéretett. 2) A' nagygyűlés első tárgya olvastatott nádor ő fens. levele, mellyben ámbár kijelenti, hogy a' tisztelbeli tisztviselők halmozását nem szereti, mégis Modro-

vics Jánost tisztelbeli főszabiróvá hosszas szolgálati tekintetéből; más levelében pedig Halász Oszkárt rendszerinti eskütté méltóztatott kinevezni, kik is azzal föleskettettek. Első alisp. ur előadván, hogy főleg a' középpont tetemes munkával van terhelve, még egy középponti szabiró kéretése határozatott el. 3) Egy még 1839ben kezdett szóbeli perben, mellybe az alperes nem személyesen, mint az 1836: 20. czikk rendeli, hanem csak jobbjágy által 's így törvénytelenül idéztetett, a' megye a' kért hatalomkart megtagadván, a' nmgu udv. kancellaria leir, hogy a' perek vizsgálata közgyűlés elé nem tartozván, a' kért hatalomkar rendeltessék el; mire kifejtetvén, hogy a' gyűlés ítéletek rostolásába soha bocsátkozni nem kíván ugyan, de a' formaságokat szemmel kell tartania, nehogy bár a' perben nem állott ellen is adassék erőhatalom, jelen esetben a' kérelem azért nem teljesítetett, mivel az idézés elleni kifogásra a' bíró ítéletet nem is hozott. 4) Hasonlóan T. J. törteli közbirtokos elleni adóssági perben a' dunáninnen ker. tábla által hozott ítélet végrehajtásakor az elmarasztaltnak neje azon okból állván ellen, mivel a' foglalás alá veendő jószág időközben a' nőnek törvénytelenül adatott át, ellene pedig, mint a' ki perben nem állott, foglalást nem tehetni; 's a' kérdéses jószágra nézve mégis hatalomkar kéretett, 's ez ügyben már a' nm. udv. kancellariátus több rendbeli leirat érkezett, a' hatalomkar azonban jelenleg sem adatott meg, mivel a' jószág birtokosnéja a' perben nem állott, a' jószágra pedig az adósság betáblázva vagy bármikép lekötve nem volt, de különben is hatalomkar megadatása előtt még ellenállási per kezdendő. Esmetársulatnál fogva indítványba jött 's elis határozatott, hogy az országgyűlési tárgyakkal foglalkodó választmány dolgozzon ki tervet olly törvény alkotására, miszerint se az adósnak javai önkénynek kitéve, se a' hitelezők biztosítatlanul ne legyenek 's jövöre a' minden ok nélkül ellenállók bünhődjenek; mert a' hiteltörvények mindaddig csak írott malaszt maradnak, míg büntetlenül akárki elenszegülhet 's így a' végrehajtást több évre halaszthatja. 5) Egy harmadik perben ismét brachium kéretett és szinte nem adatott meg, hanem a' javak, mellyek az adósság lerovására kijelöltetvék, zár alá vétettek 's zárgondnok nevezetett. 6) Egyik főjegyző jelenté, hogy néhai Brudern József báró országos czélokra hagyott tömegének gondnoka t. Benyovszky Péter tb. ur végszámadását mintegy 200 oklevéllel beadta 's így azt a' juniusi közgyűlésből 2ik alispán elnökléte alatt klrendelt választmány f. hó 16kán veendi vizsgálat alá. 6) Nyitramegye azon sérelmet jelentvén, hogy bizonyos család ügyében katonai hatalomkar mellett még biztosság is rendeltetett, ezt a' jövő országgyűlésen pártoltni kért. 7) A' nm. htanács jelenté: hogy bizonyos Legama tudósítása szerint a' magyar boroknak Amerikában igen kecsgetető tér nyilik, miről a' magyar gazd. egyesület bővebben tudósítandó. 8) Hirdettetett Gebhardt Xav. Ferencz kettős kir. pecsét alatt nyert 's már Esztergomgyében kihirdetett nemesi oklevele; úgy szinte Szilády Károly kecskeméti könyvnyomtatónak Veszprém megyétől nyert 's már Bihartól el is fogadott nemességi bizonyítványa, melly szerint ő a' sz. gáli k. vadászok valóságos utódjának bizonyítatik, a' sz. gáli kir. vadászok pedig nemcsak helybeli, hanem országos nemesek levén, itt is a' köz nemesek sorába vétetett. 9) Népközi ajánlatás végett bemutatott olly című könyv: „Ceres szözata a' magyar földmivelőkhez a' rájuk viradó jólét hajnalán“ 's jövedelmének 1/10 része népnevelésre ajánlatott: a' könyv, minthogy a' megye még a' munkát nem ismeri, eziránt kivántató meggyőződhetőség azt elfogadhatónak nem vélte. 10) Végre a' nm. htanács arról értesíté a' megyét, hogy ő fels. a' pesti müegyesület szabályit jóvá hagyni méltóztatott, mi is ovás mellett tudomásul vétetett.

Fejérmegyei gyűlés. (Vége.) 13) Szabadka városának isméretes körlevelére adott választmányi javaslat felolvastatván, P. M. az alsó tábla tagjai közt létező szavazási különbséget, mellyből elkeseredések, utóbb majd szakadások származtak, ellenséges elemnek mondván, ezt mint a' tábla tekintetét sülyesztő 's a' városok elrendezését a' kir. előadások közzé első helyre soroztatni kívánta, de b. B. L. az alsó táblának kezdeményi jogát (initiatíváját) ez által veszélyeztetni látván, — a' választmány javaslata szerint elhatározatott: hogy ámbátor Fejérendei nem egyezhetnek meg abban, miszerint a' városok követei a' megyeiekkel egyenlő szavazattal birjanak az országgyűlésen, mindazáltal ohajtták, hogy mig a' jövő országgyűlésen a' városok elrendezése soron kívül kiszemelve megállapittatik, a' követválasztásba 's az országos utasítások adásába minden polgár, városi állandó lakásu birtokos 's kebelbeli honoratior folyjon be 's jövő országgyűlés kezdetével az e' tárgyban hozandó törvény idejeig, a' városi követek az alsó tábla által ideiglen meghatározandó arány szerint szavazzanak 14) a' kebelbeli tárgyak közt előfordulván egy főszolgabíró ellen beadott panasz megvizsgálására küldött választmánynak jelentése, a' feleknek irományaikba foglalt tényekből nem kevés botrányal hallotta a' közönség egy részről, miszerint a' főbíró f. é. aratás előtt gazdasága megtekintése végett a' dülő-uton menő pakaszlót azon ürügy alatt, hogy ez által vetésében kárt okozott, megtámadván, nocsijából kirántotta és szidalmak közt meghurcolta, melly czégeres kihágásért, egyszersmind bizonyos kiskoronak ügyében állítólag felhozott hivatalos csempekedéseért, a' vádló őt hivatalától elmozdittatni, 's példásan megfenyíttetni kérte; de viszont nem csekélyebb botrányal hallotta más részről, hogy a'

bepanaszolt főbíró, ezen tettének mentegetésére vádlójának házi és családi viszonyait hozván fel, öt neje, vérsége 's cselédsége iránti méltatlan bánás miatt bűnhősztette. Méltó neheztelését a Rendeknek méginkább nevelte azon körülmény, miszerint az érdeklött felek vitatás alatt nemcsak jelen voltak, hanem önügyökben, mellynek megbírálása már most a közönséget illette, még bíraskodni is akarván szöküzdésbe bocsátkoztak, 's csak gr. K—Gynek köz helyesléssel fogadott intésére távoztak el a megyei teremből, de a vádló fél ennek ellenére is elég szerénytelen volt a vádja feletti vita alatt elsőben a karzaton, utóbb a teremben ismét nemcsak megjelenni; sőt még szót is ügyében emelni. — Tiszteljük mi mindenkinek véleményét, de visszapillantván az előbbi időkre, csodálkozásunkat nem titkolhatjuk, hogy egy nagy tekintetű táblabírónk, kipár év előtt a tisztviselői állás szelplőtlenségeért tiszta öntudatu keblének lángoló hevével harczolt 's egyik tisztviselőnk könnyelműsége felett szigorúan pálczát tört, most a vádlott tisztviselő mellett az emberi gyarlóságot hozván fel, azt hathatós védszónoklatára méltatta, mellynek hosszú vita után az lön foganatja, hogy mindkét félnek cselekedete (csak!) rosztaltott. 15) A' szederfa-tenyésztés iránt kiküldött biztosság jelentésének tárgyalása közben bemutatta K. E. biztossági tag e' tárgyban készített könyvecskéjét, mellyet a' KK. méltánlyással fogadván, főispán ur által megyei táblabírónak neveztetett ki; egyszersmind ezen közfigyelemre méltó, de nálunk még eddig elhangzott tárgynak folytatában g. Z. D. által megpendített, Ü. J. által pedig bővebben kifejtett indítványra, követi utasításul följegyeztetni határozatott: hogy az 1802: 24. t. cz. által megengedett 's a' sajtóság eszméjével meg nem férhető, másébani szabad vadászat jövődében mindenkinek csak tulajdon birtokára szoríttassék. 16) Még mult évi júliusi közgyűlés határozata következtében rendelt tiszti vizsgálat M. L. ügyében kerülván szőnyegre, 's a' felolvasott irományok szerint gyűrű- 's óraozásról, megbízó-levél-koholásláról 's hamis játékosokról vádoltatván, — némelylek a' vádat alaptalannak tartván, megszüntetni, mások ellenben a' gyűrűozást világosnak, de a' vád többi pontjaira a' vizsgálatot ki nem merítettnek állítván, annak további folytatását sürgették; S. K. pedig előadván: hogy bátor a' gyűrűozás bebizonyítva lenne, e' felett mindazáltal nem a' gyűlésnek mint politikai hatóságnak, hanem a' törvényszéknek levén hatalma bíraskodni, a' vádnak egyéb pontjai pedig tanúk hiánya miatt nem hozhatván világosságra, e' tárgyat próbák elégtelensége miatt megszüntetni kívánja; melly előadást a' többség helyeselve, elnök ő excellentiája által végzés gyanánt kimondatott 's noha másnap a' főjegyzőkönyv-meghitelesítéskor a' többségnek tegnapi helyeslése némelylek által kétségbe vonatott, mindazáltal az elnöki nyilatkozatot majd általános tetszés követvén, a' tegnap kimondott végzés, miszerint „az. előmutatott tanúvallomások a' tiszti ügyészi keresetre elégteleneknek találtatván, e' tárgy itt megszünik“ épen hagyatott, — egyszersmind a' RR. kérelmére V. F. tisz. szolgabírói hivatalába ő excaja által visszahelyeztetett. 17) Máár vérségnek világos örökösében eljár választmány a' közbejött kancellariái parancsot mintmár az új törvénybe ütközött elfogadni nem akarván, működésének írásba foglalására 's az irományok beadására határozatiilag köteleztetett. 18) A' nm. helytartó tanács az adót annak idejében behajtani elmulasztók ellen felelősséget 's pótlást rendelvén, — ezen intézvény általános visszatetszéssel fogadtatott 's ellene tiszti főügyésziünk előterjesztésére felírás határozatott. 19) Tolna vegye körlevele, mellyben a' postalevél-bérnek kormányi újabb rendelet által történt szabályoztatását a' belkereskedésre nézve sérelmesnek panasolja, ámbátor a' kir. fiscus ügyviselője a' szakadatlan gyakorlatra hivatkozva, miszerint a' postadíj a' törvényhatóságok befolyása nélkül mindenkor kormányilag szabályoztatott 's több törvényczikket idézett fel, mellyeknél fogva a' posta iránti főintézkedés a' fejedelmet kirekesztőleg illeti; — mindazáltal, hogy e' tárgy bővebben kifejtessék, véleményezést végezt az állandó választmányhoz utasították. 20) Somogy megyének akadályozó kiliti malom, mintártalmas, töröltessék el, a' Balaton lecsapoltatását akadályozó kiliti malom, mintártalmas, töröltessék el, a' nmlgu helytartó tanácsához felírati, egyszersmind nádor ő fenségének a' sár-vizi csatornára nézve további kegyes pártfogása kikéretni határozatott. 21) A' pesti orvosi kar által deák nyelven kiadott két rendbeli diploma kihirdetvén, felsőbb helyre felírati fog, hogy a' magyar kir. egyetem ezentul okleveleinek törvényszerűleg hazai nyelven leendő kiadására utasítottassék. 22) Verőcze vármegyének bizonyos bűnesetben hozzánk intézet'levele, mert latin nyelven volt írva, visszautasított. 23) a' betáblázások sorában előfordult egy nevezetes pusztának haszonbérbe adatásáról szóló szerződés is, mellynek nem nemes haszonbérlelője, hogy az adófizetés alól kibujhassék, egy évvel ezelőtt a' tiszti vizsgálat alkalmakor azt napának mint nemes személynek részire átiratottnak nyilvánítá; azonban a' betáblázott szerződésben ennek neve nem említettvén 's ezen körülmény az adózók mellett buzgó tiszti főügyésziünk lelkes előadására a' Rendekben figyelmet gerjesztvén, vizsgálatára jár. szolgabíró kiküldetett; minő foganattal? jövő közgyűlésünkben elvárjuk. —

(**Hevesmegyei szolgabíró-választás.**) Utóbbi közgyűlési tudósításomban említém, h. Hevesnek megengedteték szolgabírát négygyel szaporíthatni, 's hogy ez új hivatalok betöltése választás útján határozatott. Erre a' m. főispáni helytartó oct. 31 két tűzte-ki. Mióta Hevesben az önérdék háttérbe tolatván (?) megyénk Rendei a' közjó emelésének szükségét átlátva bár különböző utakon annak előmozdítását baráti kezekkel munkálni törekesznek, a' minden józan kebel által rosztalt korteskedésnek teljes megszűnését reménylők; azonban csalatkozánk. Alig jött köztudomásra a' választás napja, már minden oldalról mutatkoztak jelei a' lélekvasárlásnak; minek következménye volt, hogy a' választás napján az azt megelőzőt sok eső által iszonyuan megromlott utak daczára is ezernél több kortest begyűlve szemlélheténk. Elvpartok ezuttal ugyan nem voltak, de személyekhez ragaszkodók annál többen. Kilencz óra után menék a' terembe, sajátlag a' mellékterembe, honnan nyílt ajtón leheté látni a' fuladásig tömött teremtet, az asztal is fűdve emberrel, mennyi roáfért; gyűlés — sajátkép ülésről itt szó sem lehetett, láрма voltitt és tolakodás, millyen csak illy gyűlekezetben lehetséges; tiz név is hangzott egyszerre 's minden párt vállaira emelé emberét, mihelyt hire érkezett a' m. helytartó jövetelének. Tizedfél vala, midőn a' terembe lépett, de csak az ajtóba 's olly nagy tolakodás lett, hogy életveszélyben kelle visszavonulnia, azon

üzenetet hagyván hátra: mig csend nem leendő és az asztalról le nem takarodnak, vissza nem jő, sőt elhalasztja a' választást is. Nagy bajjal végre még is sikerült a' megyei udv. kapitány hangos szavának a' larmázókat csendre birni, másod alispán és egyik főszolgabíró uraknak pedig az asztalon levőket kis időre eltávolítani. Ezután ismét visszajött a' főispáni helyettes ur 's büles intézkedésének sikerült a' legcsendesb választást eszközölni akkép, hogy röviden kimondván egyik járásbeli jelöltek névsorát, a' választást szavazásra bocsátotta, 's így megürült a' terem és csend lön. A' szavazás mintegy délután negyedfélig tartott, és megválasztattak a' tarnai járásba: Halasy Gáspár; mátraiba: Rottenstai: Pál (felkiáltással); a' gyöngyösibe: Földváry László, 's a' tiszai: Zsoldos Imre. Tarnajárási tszbeli szolgabírónak kinevezteték Molnár Lajos 's tbeli jegyzőnek Radics Miklós; ezeken kívül neveztetett-ki még számos táblabíró is. 'S ezzel vége lön a' választó gyűlésnek, mellyet az előadottakon kívül semmi kicsapongási vád sem illet, sőt gyűlésen kívül is a' kortes-sereg olly becsületesen viselte magát, hogy egy két pi-aczról hazatérő kosarának kiürítésén, egymásközi, figyelmet nem érdemlő koczó-dáson, néhány szabó legény-megverésen 's több ablak-betörésen kívül én mit sem hallottam. Szóban még is történt egy borzasztó eset a' gyűlés előtti napon. Ságghy László urnak négy lovas kocsija, midőn a' sok esőtől épen akkor rendkívül megáradott egri folyón által itt a' városi szokott átjáráson a' tanyára menne, a' zuhanó haboktól elsodortaték; inasa a' legközelebb ért hidnál ugyan kiszabadult, de a' kocsis és 4 drága ló elveszett, a' kocsi is darabokra tört. Ezt mondanám a' gyűlési események legsajnáltságának, ha el tudnám magamat határozni annak megítélésében: vajjon négy ló 's egy ember elveszése sajnosb é, mint amaz ezernél több nemesnek buta eszközöz aljasítatása 's erkölcsének megrontása? Valóban olly vétkes ocsmány dolog ez, hogy alig találhatni szót bélyegeztethetésére. És az így lealacsonyított emberek által választatnak megyei tisztviselőink! de még az tán csak türhető, ha korteseket valamely pártfőnök vezet és jutalmaz, de vajjon mit mondjunk, ha például valamely választandó önmaga hozat kortest? nem úgy jön é ez ki, mintha önmaga ismerné el érdemtelenségét 's tudván, hogy az értelmesb rész által meg nem választatik, önmaga pénzért választatja meg magát; és midőn láthatni, hogy olly egyedek lépnek-föl, kik csekélyebb h i v a t a l o k é r t is ezeket áldozni képesek, nem kénytelen é ekkor a' leg é r d e m e s b szerénységből is visszavonulni, melly hivatalt csak érdem szerint ohajt 's l é l e k i s m é r e t e s b, mintsem vagyonát pazarolja embertársainak lealacsonyítására. — Bizonybizony ohajtandó volna már olly czélszerű rend behozatala, melly az annyira kárhozott korteskedést megszüntetné! csak hogy van é mód, melly a' csábítás ezer fajait fölösleggé tenni képes volna? Ime egy terv*) habár tréfából is; meglehet — ez időben, midőn a' köznépjavát előmozdítani annyira törekszünk, akadhat legalább némi részben valamely helyeslője; halljuk! — Tervem azon két körülményen alapul, miszerint 1 ször nálunk minden nemes ember, ki a' törvényt bár secundával is elvégezte, vagy kicsapátás miatt rendszeren el sem végezhetette, néhány elkészült év után minden előleges hivatalviselés nélkül, ha külföldben more patrio illő magaviseletű, épen ugy alkalmas szolgabírói 's alispáni-hivatalra mint tiszteletbeli irnokságra.***) 2or Ezek közül mindenki megválasztathatik ha pénze van és sokat akar áldozni vagy találkozik ki érette áldozni kíván. E' két körülmény valódiságát alkalmasint senki sem fogja kétségbe hozni; így tehát lássuk a' tervet, melly nem egyéb — mint: adjuk a' hivatalt annak, ki legtöbbet ad érte; és hogy e' rendszernek dicséretes oldala is legyen: az adomány a' házi pénztár javára, utcsinálásra, vagy akármi efélére fordítottassék. Mi a' választásmódot illeti, véleményem szerint így mehetne véghez: hirdettessék-ki a' bekövetkezendő választás és bizonyos időre minden hivatalt vállalni akaró adja be a' főispánnak kérelmét; ekkor, azaz négy héttel a' választás — sajátkép kinevezés előtt a' minden hivatalra kijelöltek nevei tétessenek köztudomásra. Választás előtti napon egy a' főispán által nevezett küldöttségnek minden kijelölt adja be pecsét alatt ígérétét, a' levelek itt összesen lepecsételtetvén és másnap a' gyűlésben felnyitvatván a' legtöbbet ígérő neveztessek-ki. Így meglehet idővel oda jutnánk, hogy a' házi pénztár nagyrészben fűdöztetnék (?) miután külföldben is inkább hazafiságból(?) mint fizetésért vetélkednek a' hivatalokat nyerni vágyók, tán kedvező remény táplálhat bennünket: hogy egyik ingyen szolgálatot ajánland és hivatalos utait is ön lovaival teendi; másik a' kortesekre áldozni szokott összeget teendi a' megye oltárára 's így tovább. De e' mód mellett a' csekélyebb tehetségűek még kevésbbé fognának tarthatni attól, hogy hivatalt nem kapnak: mi az érdemesért aláírási ívet nyitandának, összeraknók fillérinket — bizonynyal még a' legszegényebb adózó is — és e' fillérek halmaza nagyobb leendőne (?) bármelley gazdag ajánlatánál; és ezzel mi mit sem áldoznánk, csak adónk egy részét rónók le előre a' bizodalunkat bíró érdemes tisztviselő nyereséért. Valóban választásink legfurcsább torzai (karikatúrái) azon mindenkor emlegetett alkotványos elvnek: „hogy kiki csak önválasztotta bírása által ítéltessek;“ — mellyelvén azt, hogy az adózó, kinek bíróra legtöbb szüksége van, sem uriszéki sem megyei bírójának választására semmi befolyással nem bír, csak a' nemességet tekintsük: nemde hányszor (mindenkor) megtörténik, hogy a' népesebb járás kortesei — sajátkép valamely dynasta — választják más járás minden tisztviselőit, kik között találkozik nem ritkán ollyan, kihez azon járásnak legkevesb bizodalma sincs, sőt tán h — nak sem fogadná-fel. — Én előadtam tervemet, bár csak játszi szeszélyből, de ha komolyan vétetnék is — ugy hiszem — talán nem állanánk olly rosszul, mint most. Mondjon más jobbat czélszerűbbet.

E g e r. — Folyt. 's vége. — Folyó hó 20án szomoru látványának valánk tanuji: két ifju katonán halálütélet hajtatott végre, — felakasztattak; a' mult té-

*) Épen ma vettem a' Jelenkor 88. számát, melly a' felszólítást foglalja a' korteskedés lehetlmitése ügyében. Ime egy kis előszó a' nagy kívánatra.
**) Egyszer egy megyében, midőn az épen megválasztott alispán a' kortes-sereg utczán diadallal kísérmé, néhány uri ember a' m. ház ablakáról nézvéen ezt, egyik közülök azt mondá: „ugyanmint választhatták azt az X-et, ki életében még csak valamely fontosabb irományt sem készített, kivéven hogy talán ügyésze által irt kötelezvényeket subscribált.“ Erre megszólal egy tisztos öreg ur: „mit sem tesz az?“ — mondván — „ő csak traktáljon, a' hivatal ügyeit majd elviszi más is.“
A' beküldő.

len itta' városban éjjel egy öreg koresmárosnét és szolgálóját gyilkolák-meg kevés pénzért. Négyen voltak a tett részesei: e két katona, egy dologkerülő szijgyártó s egy koresmárosné, ki mint mondják, amazoknak a' gaztettet javas-
lá; a' tett másnap azonnal kitudatott. A' két utóbbi még várja ítéletét, a' kato-
nák azonban gyors törvénykezési rendszeröknél fogva, kiszenveték a' halált bor-
zasztón végzett gyilkolásukért, mellyben ugyan az egyik csak mint őrt álló vön
részt. És mi számosan az ezekkel kikisértük a' ritka szépségü két ifjat, láttuk a'
még nem látottat s megborzadtunk; és eszünkbe jutott a' büntető törvényt mun-
káló orsz. küldöttség, és elméledünk a' halálbüntetés czélszerűsége felett; — nem
helyeslők azt; és ime hangokat hallottunk a' nép közül: „ugy kell, már régen kel-
lett volna a' másik kettőnek is, és nem itt, hanem ott a' ház előtt,“ — és elnému-
lánk; — látvány kell a' népnek, mert a' nép boszuálló, s
e' kívánatait betöltve látni ohajtja. Mi természetesen miveletlenségé-
től származik. Legtanácsosb lenne az illy tetteseknek depor-
táltatniok az ország más vidékénfelállítandó czélszerű börtön-épületbe, hol dolgozva és szót-
lanul töltsek hátralevő napjaikat. Hosszas volna e' beszélgetésünk alkalmával ki-
fejtett vélemény részleteit előadni, csak az egyet említem, hogy ma, a' leirt vesz-
tés napján egy társaságban bizonyos magasb rangu ur az emberek gonoszságát
érdekelve a' halálbüntetés helytelenítésére azt mondá: „minden héten kellene
akasztani egyet, hogy féljenek az emberek és javuljanak.“ Később említém,
hogy a' vesztésnél láttam polgárokat, kik kis gyermekeiket ölbe véve szemlél-
teték velök az akasztást; az érdekelt ur erre azon bölcs megjegyzést tette: „sza-
már emberek azok, kik gyermekeiket oda viszik, hisz ha gyakran látnák ezek azt,
zsvány, rabló lenne belőlök.“ Én elhallgaték és gondolám: így beszélünk, midőn
valamely dolog felett önmagunkkal tisztában nem vagyunk; s elhatároztam e'
rövid beszélgetést az olvasó közönség elibe adni, alapokul a' feletti gondolkozá-
ra: vajjon czélszerű e' a' halálbüntetés mind az emberi nem javulása, mind or-
szággazdasági s egyéb szempontbul tekintve, főleg az előadotthoz hasonló eset-
ben, midőn azért, hogy két — ugyszólván — tehetetlen személy elveszett, még
négy, részint ifju, részint legjobb korbelt és sok oldalulag használható egyedet
vesztünk el; kedvező hatása e' a' nyilvános vesztés látványa a' népre vagy nom?
— Ezekről ugyan sokat irtak már tudós férfiak, mi azonban mitsem használ ad-
dig, míg magunk is nem gondolkozunk s e' részben meggyőződést nem szerzünk.
Csak minap mondám a' „Társalkodó“ban, hogy Makáry György ismert jeles költő-
nk felhagyott írói foglalkozásával; hosszas hallgatása ezt hiteté el velünk; an-
nyival kedvesebben lepöttünk-meg e' napokban „Magyar Verstan“ czimü, egri
nyomdánkban megjelent 64 lapnyi munkácskaja által. Én a' verseknek csak nyelv-
vét s lelkét értem, az írás szabályiról csak annyit tudok, mennyit a' latin poe-
sisből még el nem feledtem; emlékezetem szerint azonban e' munkát hivnek tal-
lalom s annnyival inkább ajánlhatom kezdő költőknek s különösen a' költszetta-
nuló ifjúságnak, mert nyelvtani oldalról is érdekes és függelékül a' költszetnek
több alkalmas példányival van megtöltve. A' derék szerzőt írói érdemeinek mélt-
tánylásából közelebb ö extíája patr. érsekünk az egri lyceumban magyar nyelv és
literatura rendes tanítójává nevezte ki. Joo János.

Brassó. Ghika Sándor Oláhország volt fejedelme oct. 28-dikán reggel
számostagu kísérettel városunkba megérkezvén, a' „zöldfa“ czimü vendégfoga-
dóban megszállott, de hihetőleg tovább mulatand körünkben, mivel magány-szállást
béreltetett s azt már el is foglalá. S. W.

Párisból azt írják, hogy *Filcs Károly* erdélyi gyermek hazánkba leg-
kötünőbb lépésekkel halad elő a' zongoraszóban. Nem rég belgiumi útjában Brüssz-
szel legjelesebb palotáiban bálulással elegy tapsek közt játszott. E' télen szándéka
először nyilvánosan fellépni Párisban. Ezalatt azonban folyvást Meierbeer sőt
Liszt oktató vezérlete alatt van s Liszt egész lelkesüléssel pártolja e' ritka mű-
vészeti képességü gyermeket. Minden híres művészi e' világ-városnak megegyez-
nek azon reménybiztosításra nézve, hogy Filcs köztetszést aratand Párisban tar-
tandó nyilvános hangversenyéskor, s ennél fogva kétségtelen európai hírre
jutandása. —

Hírlap-kivonat.

A' Világ 86dik számában „hitrebizottságok s majoratusok“ szükséges lét-
tétj vitatja G. Sz. A-1. Mi ezuttal nem akarjuk ismételni, hogy ez intézetek alkot-
ványunkkal nincsenek választhatlanul összehozhatók, hogy azzal nem egyko-
ruak, sőt csak az újabb kor szüleményei; mi nem akarunk a' czikk érdemleges
taglalásába bocsátkozni. Csak egy állítást emelünk ki belőle. „Azon elv, ugymond
értekező,“ miképen a' földet szabad kézen forgásra alkalmazni kellésék, azon
elméledést ébreszté bennem, hogy, ha egy részről, olygarchicus irányzatok a' ma-
gyar nemzetnek és alkotványának tisztán aristocraticus szellemétől
kétségkívül távol esnek, ahoz a' democraticus elvek sem állnak közelebb.“ Mi e'
szókra, s különösen az érintett tisztán aristocraticus alkotványi szellemre
nézve, nem mondjuk el saját nézetünket; hanem emlékezetébe hozzuk a' Világnak
mikép ő a' városok rendezését, és ennek folytán természetesen törvényhozási be-
folyásuk elintézését is, oly fontosnak ismeri, hogy e' tárgyat a' kir. előadások el-
ső pontjává kívánja tétetni, és tán szabad lesz ezenkívül még emlékezetébe hozni azt
is, hogy egyik fontolva haladó társa id. Mándy Péter „pillantás a' mai időre“ czim-
ü cikkében, a' szerkesztőségnek ellenészrevéte nélkül ezeket ír „Magyaror-
szág monarchico-aristocratico-democraticai vegyes rend-
szer.“ Ésnnyomban ezt teszi utána „Ezeket én oly alapszerződéseknek nézem,
és oly sérthetetlen ereklyéknek vélem, mellyekben nemzetiségünk megtagadása,
eldődeink hamvainak megfertőztetése, a' józan okosság lemondása,
maradékinak szolgálására kárhoztatása a' bűnein kívül még ren-
des diactán is újítást tenni, s reformot hozni szentségtörés lenne.“ Mi te-
hát a' fontolva haladók politikai hite? Mi nem tudjuk meghatározni. De a' Világ fog-
tán világot nyújtani a' közönségnek. Mi eddigi világábul nem szerzhetének vilá-
gosságot. — A' 87tedik számban olvasható az 5tődik közlés „List s társai“ ról.
E' lapoknak rossz néven vétetett, hogy Listből többrendü közléseket tőnek. De
a' Világ — Csak szép a' következetesség. A' hírlapikalásokban a' Jelenkorral
előfizetési jelentés gnyoltatik. A' pszichológusban tehetlenségünket elismerjük;
s azért e' térből magunknak mitsem igényelvén, azt egészen a' Világ tulajdo-
nának valljuk, ut eo libere uti, frui, et gaudere possit, ac valeat.

A' p. hírlap több számaiban értekezvén a' majoratusokról, a' 192dik
számban a' már fönálló majoratusokra nézve így vélekedik: „A' már létező majora-
tusokat nem a' mostani birtokosok halálával szüntetőnk meg, hanem az utánuk követ-
kező nemzedékre is (de nem tovább) kiterjesztenők, oly módon: hogy ezek mint
substituált örökösök szabadon rendelkezhető teljes tulajdonosakká váljanak; mi-
után mostani törvényeink szerint is a' hagyományos szerzeményesi jogokkal bir.“
Jövendőre nézve semmi hitrebizottságot sem ohajt megengedtetni a' p. hírlap-Com-
me de raison.

Szervia.

(Szomorú hír a' fejdelemiktatásról.) Minapi számunkban
elmondók, misze-int a' lázadás által a' szerb nép sokkal többet vesztett, mint nyert
s ezt az újabb hírek nem várt mértékben tettleg is igazolják. Ámbár a' pesti szerb új-
ság szerint Györgyevics Sándor rendes heraf által fejdelemmé mondatik megerősít-
tetnek; mégis valóbszínűnek látszik a' határszélről nov. 7kén irt azon német tudó-
sítás, miszerint Emin efendi nemberatot, mint várták, hanem fermánt hozott Bel-
grádba, melly a' főszereket, a' népgyűlés és Kiamil basa jelenlétében nov. 7én reg-
10 órakor számtalan török álgudurogás mellett felolvastatott. Igen meglepő volt,
midőn hallották, hogy Cserni Györgyevics a' fermánban nem fejdelemnek, hanem
bas bégnek (főbíró) van czimezve, kinek oldala mellé bégkül (bíróvársakul)
még Szimics, Vuesics és Petronievics Ábrahám nevezettek. A' fermán tartal-
mánál fegvást a' belgrádi basa a' senatus minden üléseiben s bármely gyűlésekben
elnökleni fog; Szervia az eddig szokottnál évkint fél millió piasterrel több adót
fizetend; továbbá minden vámot és azon 6kerületet, mellyek még az alkotvány ke-
letkezte előtt Milos szerencés uralkodása által Szerviához csatoltattak, tüstint és
teljesen a' szultánnak átengedni kénytelen; végre a' szerbek minden álgujukat is a'
törökök foglalandják el. Ezen tudósítást valóbszínűnek mondók a' pesti szerb újságé-
nál, mert igen természetesnek látszik, hogy a' porta jelenleg mintegy végvonaglá-
sában minden erejét megfeszíti, hogy önállóságra vergődjék, Szerviára nézve pedig
aligha leend kedvezőbb alkalm, mint millyen a' jelen volt. Ha ez csakugyan való,
ugy tisztában vagyunk az iránt, hogy a' porta minden kétkedés nélkül megerősíté a'
választást. Mihály hg Zimonyból távoztakor tábornagyí süvegét s diszjeleit Hauer
tábornoknak adá át s Emir efendi megérkezte után mindjárt kérték azokat Belgrád-
ba, mik azonban, mint Mihály személyét illetők, nem adattak át. — Bécsi tudó-
sítás szerint mult hó végével futár érkezett Pétervárról Bécsbe, s Bécsből ismét
futár indult Konstantinápolyba: mondják ezek a' szerb ügyben járnak, mellyben
Oroszország, Ausztriával egyetértve Mihályt pártolandja(?) Bécsben hihetőleg még
az angol kormány határozatát várják, hogy közös erővel lépjenek föl e' fontos ügy-
ben. A' porta minden esetre igen eltéveszté Ausztria és Angolországohzi állását,
igazolni látszik egy zimonyi tudósító azon állítása, miszerint Szerviát egy török ba-
sa sem dönthette volna oly rabigába, mint a' mennyire azt Vuesics megalázta. A'
fermán török nyelven irtott s áltáljában a' török nyelv mindenütt diplomatikai a'
török birodalomban, s a' szerbek azért minden önállásuk mellett sem zugolndnak,
mint horvátaink nyelvünk ellen. —

(Az orosz czár nyomozást tétet Belgrádban.) Orosz levelek azon hírt hozák
Belgrádba, hogy Miklós czár Lieven urat Szerviába rendelé az új események
megvizsgáltatása végett. Ugy látszik, Oroszország el van tőkélve a' kedvező alka-
lommal tulsúlyt adni felügyelői jogának s egyes tudósításokra nem akarja in-
tézkedését építeni, hanem meghitt emberével szemléltetendi meg a' történet he-
lyét. Az Allg. Ztg belgrádi levelezője német szempontbul is nagyon fontosnak mon-
dja a' szláv elem egység utáni törekvéseit, mellynek az aldunai zavargások mintegy
előjátékul tekintendők. Ezen tartományok fontosságát érzeni látszik Poroszország
is, mivel épen most a' három fejdelemtségben ügyviselőt rendelt a' porosz alati-
valók számára, kinek állandó lakása Bukarest leend. — Az oláhországi hoszpodár
elmozdítatása Szerviában nagy benyomást tön s nem hiszik, hogy ez kibékítse
az orosz czárt Szerviára nézve. Hírlik: Ghika kevés pénzzel hagyá el hazáját,
s az ellenzéki párt már pert indított ellene azon ingatlan javaknak, miket hoszpo-
dársága alatt szerze, az ország részire elfoglaltathatása végett; s így aligha nem
teljesüend ellenségei kívánata, hogy nemesak méltóságától megfosztatva, hanem
koldusbotra juttatva bujdossék idegen földön.

Amerika.

(Venezuela. Uj-Granada. Mexico és Texas.) Legújabb uj-yorki lapok
szerint Venezuelában jelenleg elnököt választanak, melly főtisztviségre ezen há-
rom tart számot: Santos Michelena, Diego Bautista Urbaneja s Carlos Sublete
tábornok, kik közül az elsőnek legtöbb reménye van. — Uj-Granada kormánya
aug. 4kén kelt határozatában megegyezést adá, miszerint a' szabadító Bolivar
maradványai, mik eddig Santa Martában nyugottak, Venezuela biztosainak adas-
sanak által, hogy illő pompával Caraccasba vitethessenek. Az uj-granadai con-
gressus továbbá még azt határozá, hogy a' panamai földszoroson át ásandó csa-
torna iránt az angolok s francziáknak adott szabadítékok visszahuzassanak, hogy
igy a' két világtenger összeköttetéséhez mindenki szabadon járulhasson. — Te-
xast ismét 1300 mexikói támadta meg és San Antonio de Bexar várost sarcolta:
megrohanáskor az eskütszék épen birásk odott s a' bíró, esküttek, vádlók s
vádlottak mind foglyokul vitettek el. Santa Ana erősen eltökélé az elpártolt te-
xasiakat, kik iránt személyes gyűlölséggel is viseltetik, minden áron meghó-
ditani. —

Spanyolország.

(A' nemzeti jószágok jól kelnek és haszonra fordíttanak. Elegy.) Hivatalos
tudósítás szerint aug. folytában árverés útján több kolostor összesen 534,046
realon kelt el, 64et pedig ingyen közhasznu célokra adott a' kormány. — Fran-
cisco de Paula infans parancsot kapott Esparterotul Valenciából Andaluziába u-
tazásra, a' nélkül azonban, hogy Madridot ez alkalommal érinteni bátorokdnék.
— A' saragossai várban 3 év óta ül fogva számos carlospárti tiszt, kiknek ügyé-
ben azóta semmi határozat nem történt! — Mina grófnő, Izabella királyné neve-
lőnöje, spanyol grandnővé emeltetett, leginkább azon érdeme miatt, mellyet
magának 1841. oct. 7ikén a' kir. palota megrohanásakor szerzett. — Anglia és
Spanyolország közt a' többször rebesgetett kereskedési szerződés rövid idő mul-
va csakugyan meg fog köttetni. —

Anglia.

(A' parliament február elején fog összeülni. Elegy.) London nov. 3kán:
„Tegnapelőtt a' külügyi hivatalban titkos ülés volt, melly harmadfél óraig tartott,
s mellyen valamennyi minister jelen volt. Másnap Windsorban a' királyné elnök-
lete alatt ismét hat héttel halasztatott továbbra a' parliament megnyittatása, s
most, a' sokféle áhkir után, bizonyosan mondhatni már, hogy a' parliament csak
jövő február első napjaiban fog ismét összeülni. — Tory lapok igen keményen ki-
kelnek a' francziák harez-vágya ellen, azt állítván, hogy most minden józan em-
ber békét kíván. — A' skótziai vasuton a' királyné ottutaztakor, egyszerre 110 ko-
csin 15 ezer ember utazott, s még sem történt semmi szerencsétlenség. —

Francziaország.

(Statistikai adatok a' törvénykezés köréből. Elegy.) Páris, nov. 5ikén:
„Francziaország 10 ezer törvényszéki tisztviselőnek ad kenyeret, s ezek
1840ben következőleg működtek: a' kir. törvényszékek 17,929 pörben hoztak
ítéletet, az első folyamodásu bíróságok előtt pedig 182,940 pör fordult meg.
Két évnél tovább egy pör sem tartott. A' kereskedési törvényszékek 170,323
pört ítéltek el. A' békebíróságok előtt ezenkül 901,089 pör fordult meg. Ösz-
szesen 1840ben 1,288,999 pörös ügy döntetett el Francziaországban. — A'

belga-francia vámszövetség több oldalról heves ellenszegülésre talált és számos francia kereskedési váras folyamódásokkal lépett föl ellene. — A' francia böcsületrendet jelenleg összesen 49,678 férfi viseli."

Pendsab.

(Honigberger a' voltkirályné meggyilkoltatásáról.) Honigberger Márton erdélyi hazánkfia 's a' lahorei megholt király Rundsit Singh orvosának leírása szerint ezen országot is szerencsétlen pártra hasonlós sanyarja: a' volt kormányzó-nő Bibi Cendkour (Kaksing neje 's Hournal-Sing anyja) meggyilkoltattott. A' szerencsétlen nő hosszabb ideig fogva tartaték azon várban, hol ellensége, a' király, lakott, fogva azonban még sem lehetett olly szoroson, hogy hivel titkos közlekedésben nem állhatott volna, kik mindent elkövettek, hogy a' megbukott kormányzónét ismét trónra emeljék, 's majusban a' Pesauer alatt összesereglett 50 ezer főnyi katonaság fellázadt, azonban szerencsésen lecsilapított és szétesztatására a' király is odasiatván, távolléte alatt a' királynénak fejét a' körülötte szolgáló rabszolgák téglákkal beszagatták, mire az másnapra meghalt. Ezen gyilkosnők csak ezekzei valának a' király pártjának, hanem a' megígért szabadság 's jutalomra nézve szörnyen megosallattak, a' felingerült nép eláztatása végett ugyanis indiai szokás szerint, a' király törvény elé állították őket, 's jun. (har, forró hónap) 11 én Honigberger ur a' legirtózatosh végrehajtásnak volt szemtanuja. A' legbűnös gyilkosnőnek a' többi jelenlétében először mindkét kezét levágták, aztán orrát 's füleit, két másnak csak egy kezét, orrát 's füleit, a' negyediknek pedig csak orrát 's füleit. A' borzasztó jelenet szabad téren egy kék zászló alatt történt, a' mézárást harsány dobszóval kísérték, hogy a' szerencsétlenek jajgatásai ne hallassanak. A' vért szabadon hagyák folyani a' csonkított tagokból, a' vértző áldozatokat a' hóhérok (bergi) hátaira kötötték 's úgy hurcolták Lahore utcáiban 's fennen hirdették a' király igazságszeretétét.

Egyiptus.

(Nagy marhadögvész.) Oct. 16kai alexandriai hírek szerint Egyiptusban a' marhadögvész olly nagy kiterjedésben pusztít, hogy már 80 ezer darab mar-

ha esett el. A' katonaság lovai már nem elegendők Mehemed Ali földi szántására; az arabok mind tönkre jutottak, mert az ő gazdaságuk csupán marháikból áll. Mehemed Alit ez igen nyugtalanítja, miért is Kassermagerbe rándult, onnan Kairóba utazandó. — M. Ali a' tiszteletbeli nagyvezérséget szívesen megköszöné a' szultánnak 's bocsánatot kért, hogy hanyatló kora miatt személyesen nem teheti köszönetét.

Külföldi elegyhir.

Mahon. Az itteni 's közel vidéki spanyol lakosság nagy része tümegstül vándorol ki Algirba. Egyszerre két hajó indult el az algiri partok felé, földművelőkkel rakottan. —

Toronto. Felső - Kanada egyik nagyobb városában 's általában az egész tartományban igen megvetőleg bannak a' szinesekkel; így legközelebb bizonyos Gallego urat, jamaikai ügyiselt, legdurvább bántalmakkal illették, mik ellen még az illető hatóságoknál sem nyerhete ótalmazást. —

Bologna. Az árviz által károsultak fölségelésire Spinola bibornok az országos kincstárból azonnal 30 ezer skudit rendelt ki, mit pápa ő szentsége még Gezer skudival méltóztatott megtoldani. —

Bordeaux. Kirsch léghajós 30 meternyi magasságban hajójából kiesett, szerencsére azonban a' mentő-horgony is kifordult vele, mellynek kötelébe kapaszkodván szerencsésen a' földre érkezett. —

Weimar. Göthe házat, gyűjteményestül a' német szövetség magához váltja és német nemzeti emlékké változtatja. — Liszt zongorakirályt udv. hangverseny naggyá nevezte ki a' fejdelem, ezer tallérnyi évdíjjal, mellyért minden télen három hónapot köteleztetik Weimarban eltölteni. a' Szász-Coburgi uralkodó hg. pedig az erneszi ház rendével díszesítette. —

É R T E S I T Ő.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt
Novemberben:
Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Zimonyba 's Orsovára indul november hó 12, 18, 22 's 26kán.
Pestre Zimonybul 's Orsováról érkezik november hó 13, 17, 21 's 27én.

Duna-gőzhajózás.
 Az első cs. kir. szabadítéku dunagőzhajózási társaság igazgatósága a' szavazatos t. cz. részvényes urakat ezennel jelenlétre hívja meg a' rendkívüli közgyűlésen, melly kedden, dec. 6kán esti 6 órakor, Bécsben, a' hangszegyesületi teremben (Unter den Tuchlauben Nro 558.) menend véghez.
 A' belépti jegyek készen vannak Bécsben, a' központi hivatalszobában, (am Bauernmarkt Nro 582), hol nov. 24től kezdve a' tanácskozás alá jövendő tárgyak programját is megkaphatni. 3)

Bécsgyőri vasut.
 A' cs. kir. szabadítéku bécsgyőri vasutársaság 1842. jul. 18iki közgyűlésén elhatározta, hogy azon részvénytulajdonosak, kik fizetési tartozásukat nem teljesíték, ismételve szólittassanak föl fizetési kötelességöknek 3rom hónap alatti megfelelésre; azon részvényjegyek pedig, mikért a' fizetés, a' mondott határidő alatt, az ismételt fölszólításra sem teljesítették, az alapszabályok 6-dik cikkje értelmében semmisítettnek meg, 's helyettök új részvényjegyek adassanak ki.

Ennél fogva, valamint a' közgyűlés 1841. martz. 6ki határozata szerint az 1729, 3195, 3278, 4164, 4189, 4432, 5040, 5693, 6117, 6293, 6940, 7630, 7695, 7961, és 21558 számú részvényjegyekkel történt, itt most közöltetik azon részvénytulajdonosok jegyzéke, mikre az 1842. jul. 19-ki fölszólítás következtében sem teljesített az illető fizetés, mellyek annál fogva megsemmítettnek nyilvánítottak, és pedig: 2329, 2330, 2341, 2626, 2675, 4213, 4730, 4961, 5191, 5652, 5851, 6156, 6266, 7156, 7162, 7163, 7165, 7211, 7266, 7286, 7321, 7789, 8081, 8082, 8083, 8084, 8085, 8079, 8980, 8981, 8982, 8983, 8984, 8985, 8986, 9575, 9854, 10575, 11043, 11061, 14053, 15024, 15025, 15026, 15027, 15028, 15170, 15548, 15549, 15550, 16108, 16514, 16515, 16620, 17068, 17071, 18680, 18688, 18689, 19024, 19205, 19205, 19204, 19209, 21029. —
Bécs, nov. 4kén 1842.

A' cs. kir. szabadítéku
bécsgyőri vasut-társaság. (3)

Előfizetési hirdetés.

A' közeledő év végével figyelmeztetjük a' t. cz. közönséget, hogy lapunk a' jövő 1843ik évben is folytatattatni fog, alakja, papírja, terjedelme, iránya vál-

tozatlan marad. Ára helyben a' régi lesz félvére 2 fr. 40 kr. egész évre 5 fr. 20 kr. A' postán ellenben boríték alatt félvére 3 fr. 40 kr. egész évre 7 fr. 20 kr. ezüst pénzben, melly áremelést postai, általunk csak utóbb megismert rendszabások okozzák. Az örökös tartományokba járó példányokra az előfizetés Bécsben a' főpostahivatalnál, hazánkban, minden posta-nivatalnál, Pesten pedig szerkesztői hivatalunkban történik, melly ezentul is a' reform. paplakban földszint leend. Pesten nov. 5én 1842.

A' Protest. Egyh. és Isk. Lap
 szerkesztősége. 2-3)

Megjelent 's minden pesti könyvárusnál kapható egyházi, törvényes, és politikai tekintetben korszzerű munka:
"HUNNIA"
 a' haladás korszakában.
 Irta
Éliássy István.
 Nagy Sadr. velinen,
 ára borítékban 1 fr. 10 kr. pgó p.

1) Elvesztett tárcza és sorsjegy!
 Mult octoberi fehérvári vásár alkalmával egy nagyobb mennyiségű pénz, 's Pesten Luellnél vett 82986 sz. Eszterházy sorsjegyet magában foglaló tárcza elvesztvén, a' megtaláló annak a' fennemlített nagykereskedőnél, vagy Veszprém megyében alulirtnál leendő jutalom melletti átadására ezennel felszólittatik; ellenben ha a' mondott jegy meg nem kerülne, megsemmítettnek jelentetik. — Hollósy László, Szilas-Balháson. 2)

Hirdetés.

A' nmu m. kir. udv. Kamara rendeletéből közhírré tétetik, hogy f. e. nov. 26án az ó-budai kir. kamrai uradalmi írószobában követk. k. hasznvételek nyilvános árverés mellett a' következő 3 évre ismét hasznbérbe adatnak; jelesen
 a) az országos és heti vásárok jövedelme Ó-Buda koronai városban 1843-ki febr. 1től kezdve.
 b) a' kis-inghi pusztán Ó-Buda mellett lévő csapszék mart. 1jétől kezdve; továbbá
 c) a' dunai halászat Ó-Budától kezdve Monostorig.
 d) a' dunai halászat a' visegrádi koronai uradalom vidékén,
 e) a' békásmegyéri határban a' szőlők feletti kőbánya.
 f) mind a' két kőbánya a' budakeszi határban.
 g) a' maria-eicheli vendégfogadó a' budakeszi erdőtelken.
 h) a' bogdányi fogadó és mézár-szék 1/16 h. hozzátartozó réttel.
 i) a' visegrádi fogadó, a' mézár-székkel.
 k) a' kospallagi fogadó mézár-székkel, 's hozzátartozó 5 1/2 hold szántófölddel.
 l) a' kisoroszi fogadó.
 m) a' visegrádi malom hozzátartozó 3 hold szántófölddel.
 n) a' visegrádi határban a' lepencz-pataki malom.
 o) a' visegrádi kereskedőbolt 's lakház. Végre
 p) az ó-budai határban fekvő ugynevezett ökörrét 5 1/2 holdjával 1843ki majus 1től kezdve.
 Bérleti szándékozók a' fenn kitett napon 's helyre, délelőtt a' rendszerinti órákon, a' szokott bánatpénzzel 's biztosítékkal 's egyéb szabályszerint megkivántatóságokkal ellátva jelenjenek meg. A' hasznbéri föltételek az említett hivatalszobában előre is megtekinthetők. Későbbi ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. 2-3
 2) A' cs. kir. ráczkevi uradalom főtisztviselői hivatala részirül közhírré tétetik, hogy alább megnevezett helyeken 's napokon, az ezen uradalmi erdőben eladásra kitűzött szálla, szálszámra vagy részenként, tartandó nyilvános árverésen, a' többet ígérőnek kész pénzbeli fizetés mellett átadatni fog.
 Az árverési határnapok e' következők:
 a' lórei erdőben f. e. nov. 22én
 az angelinai szigetben „ 23án
 a' csépi fácsányoskertb. „ 24én
 az ujfalusi szigetben „ 25- és 26án
 a' domaribai „ „ 28- és 29én
 „ hárosi „ „ 30án
 „ peszéri erdőben decemb. 2- és 3kán.
 Az árverés tartatik mindennap fenebb említett helyeken reggeli 9 órakor; az árverést tárgyzó föltételeket pedig a' promontoriumi tisztí teremben meg tudhatni. Promontóriban november 1jén 1842. 3)
 Ns. Torontól vármegye elaggott tiszviselői nyugintézetének t. cz. részvényesét az intézet állapotját, számadások vizsgálatát, és némelly esedezvényeket tárgyalandó tanácskozás végett f. 1842dik évi dec. 5ke délutánjára N. Beeskerék mezővárosba általam az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívotnak. Kelt Beodrán oct. 28án 1842. beodrői Karátsonyi László nyugintézet elnök. 1-3